

dende Slags. Modstandere af Selvindtræderetten anføre heroverfor, at Fristelsen til at tilsidesætte Kommittentens Interesser er for stor, idet Kommittentens Interesser og Kommissionærens egne Interesser nødvendigvis maa kollidere, da Kommissionæren ganske modsat Kommittenten vil have Fordel af, at Kommittenten betaler det mest mulige for en indkøbt Vare og faar det mindst mulige for en Vare, der skal sælges. Hertil bemærke Forsvarere af Selvindtræderetten sædvanligt, at der dog er saa mange andre Maader, hvorpaa en uærlig Kommissionær kan berige sig selv paa Kommittentens Bekostning, og at det navnlig vil være ham en let Sag at omgaa et Forbud mod Selvindtræde ved at benytte en Straamand, med hvem han pro forma slutter Aftale for Kommittentens Regning.

Kaster man et Blik paa de forskellige fremmede Retssystemer, vil det ses, at de berørte modstridende Hensyn have ført til højst forskellige Resultater. I Tyskland, Østrig, Ungarn, Schweiz og Italien f. Eks. have Fordelene ved at tillade Selvindtræde vejet tungest, saaledes at man, naar Kommittenten ikke har truffet anden Bestemmelse, har givet Kommissionæren Ret til Selvindtræde med Hensyn til Varer og Værdipapirer, der have Børs- eller Markedspris, se den tyske Handelslovbog § 400 og den schweiziske Forbundslov om Obligationsretten Art. 436. I England og Frankrig er derimod Selvindtræde forbudt, men i hvert Fald i sidstnævnte Land har en herimod stridende Praksis udviklet sig, vistnok i ret vidt Omfang. Hvad Forholdene herhjemme angaar, synes Ret til Selvindtræde efter den almindelige Opfattelse tidligere at have været anerkendt, men der er i de senere Aar foregaaet en meget stærk Svingning i modsat Retning, der ogsaa har faaet et tydeligt Udtryk i de af de forskellige Handels- og Erhvervsorganisationer over det foreløbige Udkast afgivne Erklæringer. Alle disse Organisationer paa nær én tage, forsaavidt de overhovedet beskæftige sig med Spørgsmaalet om Kommissionærens Ret til Selvindtræde, til Ordre imod at give Kommissio-

næren en saadan Ret. Kun Vekselmæglernes og Veksellerernes Kursnoteringsudvalg har udtalt sig for en saadan Ret for Kommissionæren i Pengeeffekthandelen. I denne Forbindelse finder man Anledning til at bemærke, at Grosserer-Societetets Komité i sin Erklæring ikke har udtalt sig om Pengeeffekthandelen, og som Grund hertil har anført, at det var Komiteen bekendt, at Kursnoteringsudvalget ligeledes var anmodet om at ytre sig over Udkastet.

I Overensstemmelse med, hvad der saaledes er udtalt af Flertallet af Handels- og Erhvervsorganisationer, har Kommissionen ment det rettest i § 40 at udtale, at Kommissionæren kun, naar Aftale, Handelsbrug eller anden Sædvane giver ham Ret hertil, kan udføre Hvervet ved at indtræde som Køber eller Sælger for egen Regning. Man maa formene, at den skarpe Konflikt mellem Kommittentens og Kommissionærens Interesser i Tilfælde af Selvindtræde taler afgørende mod at opstille Ret for Kommissionæren til Selvindtræde som almindelig Regel. Dertil indeholder Selvindtræde for stor en Fristelse for Kommissionæren til Uærlighed eller dog til at vise Slaphed i Varetagelsen af Kommittentens Interesser. Ogsaa Kommissionæren ubevidst kan Kollisionen virke til Kommittentens Skade. Og selv om Kommissionæren er aldrig saa ærlig og med aldrig saa stor Omhu varetager Kommittentens Interesser, vil Selvindtrædet jævnligt give Anledning til Mistanke og Stridigheder. At Overholdelsen af et Forbud mod Selvindtræde er vanskelig at kontrollere, ikke mindst i Handelskommission, hvor Kommissionæren ifølge Bestemmelsen i Udkastets § 7 ikke er pligtig at opgive Navnet paa den, med hvem han har sluttet Aftalen, lader sig ikke nægte. Det maa imidlertid formenes, at selve den Omstændighed, at en Lov erklærer et vist Forhold for utilstedeligt, vil have en vis moralsk Virkning, hvis Betydning ikke maa underkendes. Og desuden kan Kommissionæren ingenlunde vide sig sikker mod Opdagelse, jfr. Bemærkningerne til § 7. Den Indvending mod at forbyde Selvindtræde,